

V. Het oneigenlijk gebruik van bijdragebons voor de pensioenberekening

Inleiding: gebruik bijdragebon buiten de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen (VGVU)

De bijdragebon is het bewijs van betaling van de sociale zekerheidsbijdragen voor de VGVU. De privacywetgeving – meer bepaald de huidige Algemene verordening persoonsgegevens¹ – heeft als één van zijn basisprincipes, het principe van finaliteit (“doelbinding”). Dit principe houdt in dat gegevens (zoals de bijdragebons) enkel mogen worden gebruikt voor het doel waarvoor ze reglementair werden voorzien.

Bijdragebons worden opgemaakt met het wettelijke en reglementaire doel rechten te openen binnen de VGVU. Ze kunnen in principe dus niet worden gebruikt voor andere doeleinden, bijvoorbeeld de berekening van pensioenrechten.

Hogere rechtspraak bevestigt het verbod op het “oneigenlijk” gebruik van de bijdragebons voor de berekening van pensioenrechten.

Cassatierechtspraak *de dato* 9 november 2009 stelt duidelijk dat: “De overlegging van een stuk dat bewijst dat sociale zekerheidsbijdragen werden ingehouden in een andere sector, te dezen die van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, levert niet het noodzakelijk en afdoend bewijs van de inhouding van pensioenbijdragen en bewijst aldus niet het bestaan van een tewerkstelling die het recht op het rustpensioen opent.”, en sloot daarmee het gebruik van de bijdragebons als dusdanig, uit van gebruik in het kader van de pensioenberekening.

De ontbrekende gegevens kunnen een belangrijke impact hebben bij de berekening van de pensioenrechten. Vaak zijn er naast de bijdragebons geen andere bewijzen meer voorhanden. Zeker voor de sociale zekerheidsbijdragen die werden betaald voor de digitalisering van de inning en bewijsovervoering van de sociale zekerheidsbijdragen begin jaren 1990.

Procedure

Om die reden kwamen de betrokken instellingen van sociale zekerheid, met name de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ), de Federale Pensioendienst (FPD) en het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV) tot een overeenkomst.

Indien de FPD bij de berekening van de pensioenrechten het bewijs voor de sociale zekerheidsbijdragen ontbreekt voor een jaar waarvoor de sociale zekerheidsbijdragen correct en volledig werden betaald, kan ze een kopie van de bijdragebon opvragen bij de V.I. waar de betrokken persoon aangesloten was op het ogenblik dat de bijdragebon werd opgemaakt. In dit geval zal de FPD haar vraag opsturen naar het RIZIV

 (dac-acces@riziv-inami.fgov.be) die ze vervolgens zal doorsturen naar de verzekeringsinstelling waarbij de sociaal verzekerde in kwestie was aangesloten tijdens de vernoemde periode. Daarbij zal het RIZIV ook vermelden bij welke mutualiteit deze sociaal verzekerde toen aangesloten was, aangezien bij veel verzekeringsinstellingen de archieven decentraal beheerd worden.

1. <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger>

In bijlage van deze omzendbrief bevinden zich 3 templates voor standaardcommunicaties:

- Communicatie van de Directie ACCES indien een verzekeringsinstelling een aanvraag indient voor een duplicaat van een bijdragebon waarvoor geen informatie in de KSZ fluxen met betrekking tot de bijdragebons is terug te vinden én de verzekeringsinstelling niet beschikt over de papieren bijdragebon
- Communicatie van de Directie ACCES indien een sociaal verzekerde een aanvraag indient voor een duplicaat van een bijdragebon waarvoor geen informatie in de KSZ fluxen met betrekking tot de bijdragebons is terug te vinden én de verzekeringsinstelling niet beschikt over de papieren bijdragebon
- Communicatie van het ziekenfonds indien een sociaal verzekerde een aanvraag indient voor een kopie van een bijdragebon. Elke verzekeringsinstelling heeft de mogelijkheid om deze standaardcommunicatie aan te passen, zolang volgende inlichtingen zeker aanwezig blijven:
 - Toelichting functie bijdragebon
 - Toelichting basisprincipe finaliteit (zie Algemene Verordening persoonsgegevens)
 - Toelichting onmogelijkheid bijdragebon af te leveren met doel berekening pensioenrechten
 - Aanhalen mogelijkheid voor FPD om aan de verzekeringsinstelling een bijdragebon op te vragen als informatiestuk ter ondersteuning van de zoektocht naar geldige bewijsdocumenten.
 - Contactinformatie Federale Pensioendienst

Indien één van de leden van een verzekeringsinstelling vermoedt dat bij de berekening van zijn/haar pensioen jaren ontbreken waarvoor effectief sociale zekerheidsbijdragen werden betaald, raden we de verzekeringsinstelling in kwestie aan om deze persoon contact te laten opnemen met de FPD.

Indien bijdragebons in papieren of digitale vorm ook bij de betrokken verzekeringsinstelling ontbreken, worden door onze dienst geen “duplicaten” aangemaakt. Door het gebrek aan de originele bijdragebon kan bij deze aanvragen trouwens niet worden gesproken van een aanvraag voor een duplicaat van een bijdragebon omdat er geen indicaties zijn dat deze bijdragen effectief ooit werden betaald.

Conclusie

Dit alles betekent dat de ziekenfondsen geen kopies van bijdragebons meer verzenden naar sociaal verzekerden noch aanvragen voor duplicaten verzenden naar de Directie ACCES indien bijdragebons bij hen ontbreken.

Inwerkingtreding

Deze omzendbrief treedt in werking vanaf de dag van de publicatie

Omzendbrief V.I. nr. 2020/250 – 260/7 van 23 oktober 2020